

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1937

N:o 5—6

Innehåll: N:o 5. Ålands landstings beslut angående tillägg till landskapet Ålands ordinarie inkomst- och utgiftsstat under år 1937.

N:o 6. Landskapslag om samarbete mellan kommuner.

N:o 5.

Ålands landstings beslut om antagande av tillägg till landskapet Ålands ordinarie inkomst- och utgiftsstat under år 1937.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

Tillägg

till landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat under år 1937.

Kap. Mom.

A. Egentliga inkomster.

Fjärde avdelningen.

I. 2. Lån	75,000:—
Summa inkomster	75,000:—

B. Egentliga utgifter.

Tionde huvudtiteln.

I. Diverse anslag.	
14. Till landskapsnämndens förfogande för utjämning av tjänstemännens löner (förslagsanslag)	75,000:—
Summa utgifter	75,000:—

Mariehamn den 27 februari 1937.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Eriksson.
vicetalman.

Viktor Strandfält.
vicetalman.

N:o 6.

Landskapslag**om samarbete mellan kommuner.**

Föredragen för Republikens President den 14 maj 1937.

Utfärdad i Mariehamn den 9 juni 1937.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

Landskapslag

om samarbete mellan kommuner.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas härmed :

§ 1.

Önska kommuner att samfällt behandla till deras verksamhetsområde hörande gemensamma angelägenheter, skola ärendena handläggas och avgöras vid sammanträde av kommunernas ombud.

Lag samma vare i fråga om angelägenheter, vilka enligt särskilda lagar och förordningar äro att anse såsom gemensamma för två eller flere kommuner.

Vad i denna lag är sagt utgöre icke hinder för kommuner att genom inbördes överenskommelser eller genom andra av kommunerna fattade samstämmiga beslut verka för fullföljande av gemensamma uppgifter.

§ 2.

Kommun, som önskar samarbeta med annan eller andra kommuner, göre därom framställning till den eller dessa kommuner.

Önskar kommun, som icke varit vid sammanträde företrädd, senare ansluta sig till samarbetet, ankomme å sammanträdet att härom fatta beslut.

§ 3.

Till sammanträde av ombud för flere kommuner äge kommunalfullmäktige utse ett ombud och tvenne suppleanter; fullmäktige likväl obetaget att, där sådant anses nödigt, låta sig företrädas av tvenne eller högst trenne ombud. Valbar till ombud eller suppleant är envar, som kan väljas till fullmäktig.

I fullmäktiges protokoll böra antecknas ombudens namn och adres-

ser samt de angelägenheter, som till handläggning vid ombudens sammanträde överlämnats, ifall fullmäktige vid utseendet av ombud äga kännedom om de till behandling förekommande ärendena, ävensom antalet fullmäktige i kommunen. Utdrag ur protokollet, gällande såsom fullmakter för de valda, skall dem tillhandahållas och därjämte utan dröjsmål över-sändas till fullmäktiges ordförande i den kommun, som utfärdat kallelsen till sammanträdet.

Anföras besvär över val av ombud eller suppleanter, handhave de valda likväl sina uppdrag, till dess besvären blivit slutligt avgjorda och, där valet upphäves, nya ombud blivit valda.

Ombudens uppdrag varar intill dess de angelägenheter, för vilkas handläggande ombuden utsetts, blivit slutligt avgjorda. Likväl vare kommun jämväl därförinnan berättigad att återkalla ombuds bemyndigande och utse annan i dess ställe.

§ 4.

Vid ombudens för kommunerna sammanträde utse ombuden inom sig ordförande och viceordförande för den tid ombudens uppdrag varar. Intill dess valet ägt rum, föres ordet vid sammanträdet av fullmäktiges ordförande i den kommun, som utfärdat kallelse till sammanträdet.

Sammanträde hålles första gången å tid och ort, som bestämmes av fullmäktiges ordförande i den kommun, som utfärdat kallelsen till sammanträdet. Vid sammanträdet kan beslut fattas om utsättande av tid och ort för nytt möte. Beslutes härom icke å sammanträdet, äger mötets ordförande eller, där han är förhindrad, viceordföranden bestämma om hållande av nytt möte.

§ 5.

Valt ombud skall bevisligen tillställas skriftlig kallelse till sammanträde av ombud för flere kommuner minst tio dagar före sammanträdet. Kallelse till första sammanträdet utfärdas av ordföranden för fullmäktige i den kommun, som gjort framställning om sammanträdet, och till följande sammanträden av ordföranden för ombudens sammanträde eller vid förfall för honom av viceordföranden.

Är ombud förhindrat att delta i sammanträde, bör han ofördröjligen härom underrätta den, som utfärdat kallelsen, och denne åligger det sedan att ombesörja inkallande av suppleant. Har sådan anmälan och kallelse icke hunnit tillställas suppleant, men denne annars fått kännedom om hinder för ordinarie ombud, må han anmäla sig att representera kommunen i stället för det uteblivna ombudet.

Uteblir inkallat ombud eller suppleant utan laga förfall från sammanträde, straffes med högst tio dagsböter. Därest sammanträde i följd av deltagarnas fåtalighet icke kommer till stånd eller måste avbrytas, ersätte de uteblivna under gemensam ansvarighet vederbörande kommuner de närvarande ombudens arvoden och resekostnader samt övriga av sammanträdet betingade utgifter.

I denna paragrafs 3 moment nämnda böter och annan påföljd ådömas av underrätten å mötesorten. Allmän åklagare vare skyldig att utföra åtalet, därest om utevaron hos honom anmäles för väckande av åtal.

§ 6.

Ej må ärende vid sammanträde av ombud för kommuner företagas till behandling eller beslut däri fattas, såframt icke ombud, företrädande minst tre fjärdedelar av sammanlagda antalet kommuner, som utsett ombud till sammanträdet, äro tillstädes.

Varje ombud tillkommer så många röster, som motsvaras av antalet fullmäktige i den av honom företrädda kommunen. Har kommun utsett flere ombud, skall sagda röstetal jämnt fördelas mellan kommunens vid möte närvarande ombud. Såsom beslut gäller den åsikt, för vilken de flesta rösterna avgivits, men då rösterna utfalla lika, den åsikt ordföranden biträtt.

Röstlängd, upptagande närvarande ombud och dem tillkommande röstetal, skall för varje möte uppgöras och av ordföranden föreläggas mötet till godkännande.

§ 7.

Vid ombudens för kommunerna sammanträde föres protokollet av ordföranden eller under hans tillsyn av den, som mötet därtill utser. I protokollet bör ingå uppgift över närvarande och uteblivna ombud.

Där justering av protokollet icke vid sammanträde äger rum, verkställs densamma genom utsedda justeringsmän å tid, som av mötet utsättes. Protokollet underskrives av ordföranden och den, som fört det, samt, där protokollet vid sammanträde justeras, av ett ombud för varje vid mötet företrädd kommun, men i annat fall av justeringsmännen. Protokollet jämte därtill hörande handlingar skall, där sammanträdet icke anorlunda besluter, förvaras hos ordföranden.

Då beslut vid sammanträde fattats och protokollet justerats, åligger det ordföranden att utan dröjsmål sända beslutet jämte duplettexemplar till magistraten i Mariehamn, om staden varit företrädd vid sammanträdet, och kommunalnämnden i varje kommun, som utsett ombud till sammanträdet, för att under trettio dagar anslås såsom om offentliga kungörelser är stadgat. Duplettexemplaret skall sedermera återsändas till ordföranden för ombudens sammanträde med åtecknat bevis om dagen, då kungörelsen anslagits. Så snart nämnda tid av trettio dagar förflutit, anses beslutet vara delgivet kommunen och dess medlemmar.

Angår beslut någon person enskilt, skall detsamma honom bevisligen delgivas genom utdrag ur protokollet, vartill bör fogas anvisning, huruledes besvär över beslutet anföras.

Utgående expeditioner underskrivas av mötets ordförande.

§ 8.

Å ombudens för kommunerna sammanträde må beslut i fråga om grundläggande av gemensam fast befattning, inrättning eller anordning icke fattas, innan ärendet undergått beredning samt därvid uppgjorts förberedande plan och kostnadsberäkning, innefattande såväl anläggnings- som årliga underhållskostnader, ävensom förslag om de grunder, enligt vilka kostnaderna skola fördelas bland medlemskommunerna, så ock förslag därom, huruvida ett kommunalförbund skall grundas i enlighet med § 10 eller icke. I det senare fallet kunna, därest sådant för genomförande av det gemensamma företaget anses nödigt, i planen jämväl införas bestämmelser om val för tre år i sänder av medlemmar och suppleanter för sammanträdet av ombud och om grunderna för rösträkningen därvid; om fastställande av årlig inkomst- och utgiftsstat och om granskning av räkenskaperna; om ombudssammanträdets rätt att fastställa avgifter för anlåtande av gemensam inrättning, likasom ock att köpa, sälja, byta eller in-teckna fast egendom och upptaga lån, samt om medlemskommunernas ansvar för gemensamma lån; så ock om nya medlemskommuners intagande i företaget och tidigares skiljande från detsamma.

Efter det plan och kostnadsberäkning vid sammanträde av ombud godkänts, skall ärendet bordläggas och envar av de i samarbetet deltagande kommunerna beredas tillfälle att särskilt för sig besluta, huruvida de på grundvalen av den godkända planen och kostnadsberäkningen önska ansluta sig till företaget eller ej. Om kommunens beslut skall inom tid, som å ombudens sammanträde blivit bestämt, anmälan göras hos ordföranden för ombudssammanträdet medelst utdrag ur fullmäktiges protokoll. Kommun, som icke inom utsatt tid gjort anmälan, skall anses hava avstått från deltagande i ifrågavarande samarbete.

Det åligger sedermera ombuden för de kommuner, vilka anslutit sig till företaget, att upptaga ärendet till slutligt avgörande samt att pröva och besluta, om och på vilket sätt förslaget bör fullföljas. För sådant företag skall, därest kommunalförbund icke bildas, godkännas reglemente, som underställes landskapsnämndens stadfästelse. Även då skall i motsvarande fall iakttagas vad i § 10 mom. 5 och 8 om kommunalförbund stadgas.

§ 9.

Å ombudens för kommunerna sammanträde ankommer att, försåvitt därom ej är annorlunda stadgat, i enlighet med föreskrifterna i denna lag bestämma om verkställighet av beslut och bestridande av gemensamma utgifter samt att antaga erforderliga instruktioner för de gemensamma inrättningar, direktioner, bestyrelser eller personer, åt vilka göromål vid sammanträdet uppdragits.

Arvode och resekostnadsersättning åt kommunernas ombud fastställs och utgives av vederbörande kommun.

För avgivande av förklaringar eller utlåtanden till behörig myndighet i ärenden, som å sammanträde behandlats, så ock för anförande av

besvär skall vid sammanträde tillsättas en delegation med befogenhet att i dessa avseenden för sammanträdet föra talan. Delegationen äger dock, därest sådant finnes nödigt, inbegära utlåtande i saken av vederbörande kommuner eller föranstalta sammanträde av ombuden för fattande av beslut.

Ordförande och viceordförande för i föregående moment omnämnd delegation tillsättas av sammanträdet.

§ 10.

Har i den ordning, som i § 8 omförmäls, vid sammanträde av flere kommuners ombud beslut fattats om grundläggande av sådan gemensam fast inrättning eller anordning, som anses erfordra en egen, självständig organisation, förvaltning och hushållning, kan sammanträdet för sådant ändamål bilda ett kommunalförbund. Vid sammanträdet skall grundstadga antagas för förbundet och underställas landskapsnämndens fastställelse.

Beslutanderätten i kommunalförbundets angelägenheter utövas av förbundsfullmäktige, vilka jämte suppleanter för dem utses av medlemskommunerna för tre år i sänder. Kommunalförbundets förvaltning ombesörjer en av förbundsfullmäktige tillsatt förbundsstyrelse, vilken därjämte har till uppgift att företräda förbundet och bevaka dess gemensamma fördel samt att till verkställighet bringa förbundsfullmäktiges beslut. Medelst förbundets grundstadga kan beslutanderätten uti de i grundstadgan närmare nämnda angelägenheter överföras på förbundsstyrelsen, dock icke i ärenden angående väsentlig utvidgning av förbundets verksamhet eller köp, försäljning, byte eller inteckning av fast egendom.

I kommunalförbundets grundstadga böra angivas förbundets namn, ändamål och de kommuner, som tagit del i förbundets bildande, samt den kommun, som skall anses såsom förbundets hemort. Därutöver bör grundstadgan upptaga bestämmelser angående grunderna för medlemskommuns skyldighet att tillhandahålla medel för förbundets verksamhet; angående förbundets rätt att upptaga lån, ävensom inköpa, försälja, byta eller in-teckna dess fasta egendom; angående förbundets penningförvaltning och tillsynen däröver; angående fastställande av förbundets årliga inkomst- och utgiftsstat; angående medlemskommunernas ansvarighet för förbundets gäld; angående förbundsfullmäktiges och förbundsstyrelsens sammansättning; angående förbundsfullmäktiges och förbundsstyrelsens beslutförhet och grunderna för röstberäkningen vid fattande av beslut; angående förbundsfullmäktiges och förbundsstyrelsens åligganden, befogenheter och verksamhet i övrigt; angående utseende av förbundsstyrelsen underlydande nämnder och befattningshavare samt utfärdande av erforderliga instruktioner för ordnande av förbundets verksamhet; angående godkännande av taxor för anlåtande av förbundets inrättningar; angående revision av förbundets räkenskaper; angående ny medlems inträde i och medlems utträde ur förbundet; angående detsammes upplösning och likvidation ävensom angående vad i övrigt må vara nödigt för ordnande av

förbundets förhållanden i fråga om beslutande- och förvaltningsrättens utövning.

Där icke i grundstadgan annat bestämmes, äge stadgandena i denna lag rörande sammanträde av flere kommuners ombud motsvarande tillämpning i fråga om förbundsfullmäktige.

Äro i lag eller förordning särskilda bestämmelser meddelade angående handhavande av den uppgift, som utgör föremål för förbundets verksamhet, skall grundstadgan därefter lämpas. Tillsyningsrätt och därav härflytande befogenheter, som tillkomma offentlig myndighet i fråga om vissa slag av kommunala inrättningar eller anordningar, gälla även sådana företag av motsvarande beskaffenhet, som upprätthållas genom kommunalförbund.

Delgivning av förbundsfullmäktiges beslut skall äga rum på sätt i § 7 mom. 3 och 4 är sagt. Beträffande delgivning av förbundsstyrelsens beslut länder till efterrättelse vad i § 49 i gällande kommunallag för landskommunerna i landskapet Åland sägs om kommunalnämnds beslut; dock så, att beslutets delgivning bör äga rum på sätt i § 7 mom. 3 i denna lag är föreskrivet. Angår förbundsstyrelsens beslut någon person enskilt, skall det delgivas såsom i § 7 mom. 4 är sagt.

De uppgifter, som jämlikt § 9 mom. 3 ankomma å den i sagda lagrum omförmälda delegationen skola i motsvarande fall övertagas av förbundsstyrelsen.

Vad i denna paragraf är stadgat om antagande och fastställande av grundstadga, äge motsvarande tillämpning, då fråga uppstår om ändring däri, dock med tillämpning vid omröstning av vad därom i grundstadgan bestämts. Utan medlemskommunernas samtycke må dock icke förbundets verksamhet väsentligen ändras eller utvidgas. Lag samma vare i fråga om föryttring eller byte av förbundet tillhörig fast egendom, där icke i grundstadgan annorlunda bestämmes. Bestämmelse i grundstadga angående medlemskommunernas ansvarighet för sammanslutningens gäld må ej ändras utan förbundets fordringsägares samtycke.

Angående förvaltningen av folkskola, gemensam för två eller flere kommuner, är särskilt stadgat.

§ 11.

Där icke i denna lag eller i grundstadga, som uti § 10 omförmäles, är annorlunda stadgat om sammanträde av flere kommuners ombud eller av förbundsfullmäktige, lände med avseende å detsamma i tillämpliga delar till efterrättelse vad i kommunallagen för landskommunerna sägs om kommunalfullmäktiges sammanträde. Beträffande underställning av beslut, fattat vid ombudens sammanträde eller av förbundsfullmäktige eller förbundsstyrelse, äge jämte § 126 i gällande kommunallag jämväl övriga stadganden i dess IX kap. motsvarande tillämpning.

§ 12.

Den, som icke nöjes åt beslut, fattat vid sammanträde av ombud för flere kommuner eller av förbundsfullmäktige eller förbundsstyrelse, äger rätt att däröver anföra skriftliga besvär, vilka jämte det överklagade beslutet skola av klaganden själv eller hans lagligen befullmäktigade ombud till landshövdingeämbetet i landskapet ingivas eller av klaganden insändas inom trettio dagar. Denna tid beräknas :

1) ifall beslutet blivit anslaget, på sätt i § 49 kommunallagen föreskrives från den dag, då anslag ägt rum; samt

2) i händelse beslutet rör någon person enskilt eller annan kommun ävensom för de i § 7 mom. 3 och § 10 mom. 6 i denna lag nämnda fall från den dag, då beslutet delgivits, samma dag likväl oräknad.

Klaganden skall tillika till besvären foga utredning därom, från vilken dag besvärstiden skall räknas.

Försummar klaganden vad sålunda är föreskrivet, gånge förlustig sin talan mot beslutet.

Rätt att anföra besvär över beslut, som fattats å sammanträde av ombud för kommuner eller av förbundsfullmäktige eller förbundsstyrelse tillkommer den, som anser sin enskilda rätt kränkt, kommun, som deltagit i ombudens sammanträde eller tillhör kommunalförbundet, så ock medlem av sådan kommun.

§ 13.

Skall förklaring infordras i anledning av besvär över beslut, fattat vid sammanträde av ombud för flere kommuner eller av förbundsfullmäktige eller förbundsstyrelse, skola handlingarna överlämnas, i förstnämnda fall till den uti § 9 mom. 3 omförmälda delegationen samt i de senare fallen till förbundsstyrelsens ordförande. Det åligger nämnda ordförande att inom utsatt tid insända den av vederbörande avgivna förklaringen.

Sedan landshövdingen avgjort ärende, som i § 12 sägs, skall utslaget i behörig ordning tillställas besväranden emot bevis, som bör tecknas å utslaget, varjämte avskrift av utslaget meddelas den bland ovannämnda ordförande, som vederbör, med påteckning tillika om tiden, då besväranden erhållit utslaget och avskriften avlämnats till bemälda ordförande. Utslaget skall sedermera utan tidsutdräkt föredragas vid kommunalfullmäktiges eller vederbörande kommunalmyndighets sammanträde samt anses då vara delgivet kommunens medlemmar eller vederbörande myndighet.

§ 14.

Anföres besvär däröver, att beslut ej tillkommit i laga ordning eller att det står i strid med allmän lag eller förordning eller annorledes överskrider deras befogenhet, som fattat beslutet, må landshövdingen, om han finner skäl föreligga, förbjuda beslutets verkställighet.

Grundas besvären därpå, att någons enskilda rätt blivit genom beslutet kränkt, och godkännas besvären, gälle rättelsen till förmån för den,

som klagat, men stånde beslutet för övrigt fast, om det icke finnes strida mot allmän lag eller förordning, då landshövdingen äger förordna angående upphävande av beslutet i dess helhet.

Denna lag, som upphäver kap. III i kommunallagen för landskommunerna av den 21 augusti 1930, träder genast i kraft. Tidigare av kommunerna valda ombud och suppleanter kvarstå dock i utövningen av sina uppdrag, intill dess erforderliga nyval verkställts. Där stadgar eller organisationsform för sammanslutning av kommuner stå i strid med bestämmelserna i denna lag, skall ett särskilt för ändamålet utsatt sammanträde av kommunernas ombud med tillämpande av de omröstningsgrunder, som förut gälla för sammanträde av förbundets ombud, inom förloppet av två år efter det denna lag trätt i kraft, för förbundet godkänna i denna lag förutsatt grundstadga eller reglemente och underställa densamma landskapsnämnden till fastställelse.

Mariehamn, den 26 februari 1937.

På landstingets vägnar :

JULIUS SUNDBLOM.

talman.

Johannes Eriksson.

vicetalman.

Viktor Strandfält.

vicetalman.
